

Sølager
Sølagervejen 40
3390 Hundested

Gammeltorv 22
DK-1457 København K

Tlf. +45 33 13 25 12

Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-14

Telefonisk henvendelse:

Man.-tors. 9-16, fre. 9-15

Tilsynsbesøg på Sølager

09-04-2019

Den 5. og 6. september 2017 besøgte ombudsmanden Sølager. Tilsynsbesøget omfattede de sikrede afdelinger Udsigten, Spidsen og Buen og de to interne skoler. Besøget var varslet.

Dok.nr. 17/02542-42/JE

Bedes oplyst ved henvendelse

Besøgsholdet bestod af specialkonsulent Rikke Ipsen, fuldmægtig Yasaman Mesri og børnesagkyndig Irene Rønn Lind, alle fra Ombudsmandens Børnekontor. Desuden deltog seniorforsker Anette Faye Jacobsen fra Institut for Menneskerettigheder.

Vurdering og det videre arbejde

Jeg har i forbindelse med besøget fået oplysninger, som jeg har noteret til brug for det videre arbejde både med besøg og med henblik på andre initiativer, der kan medvirke til at sikre, at brugere af institutioner bliver behandlet værdigt, hensynsfuldt og i overensstemmelse med deres rettigheder.

Under tilsynsbesøget og i telefonsamtale den 14. marts 2019 med Sølager anbefalede besøgsholdet:

- At Sølager registrerer og indberetter undersøgelser af person og opholdsrum i overensstemmelse med voksenansvarsloven (nu lovbekendtgørelse nr. 178 af 26. februar 2019)
- At Sølager tilstræber at overholde fristerne for at registrere og indberette magtanvendelse
- At Sølager udfylder alle obligatoriske felter i skemaet til at indberette magtanvendelse
- At Sølager overvejer, om der er behov for at præcisere, hvornår karm-scanneren kan benyttes over for de anbragte unge, jf. voksenansvarslovens § 16

- At Sølager reviderer instruktionen for mobiltelefon-scanner på de sikrede afdelinger, så den stemmer overens med voksenansvarslovgivningens regler om undersøgelser
- At Sølager opdaterer relevante dokumenter i overensstemmelse med voksenansvarslovgivningen
- At Sølager i samarbejde med henholdsvis Frederikssund Kommune og Halsnæs Kommune tager stilling til, om Sølagers interne skoler overholder reglen om, at en lærer skal organisere og tilrettelægge undervisningen, jf. § 17, stk. 2, i bekendtgørelsen om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter folkeskoleloven i dagsbehandlingstilbud og anbringelsessteder (bekendtgørelse nr. 702 af 23. juni 2014)
- At Sølager i samarbejde med henholdsvis Frederikssund Kommune og Halsnæs Kommune opdaterer overenskomsterne om undervisning i overensstemmelse med gældende regler
- At Sølager overvejer at udarbejde dels skriftlige retningslinjer om at forebygge vold, trusler og overgreb mellem de unge, dels en skriftlig beredskabsplan om unge, der har været udsat for overgreb
- At Sølager overvejer at udarbejde skriftlige retningslinjer for, hvordan Sølager forebygger seksuelle overgreb, og hvilken fremgangsmåde Sølager følger ved mistanke om overgreb
- At Sølager overvejer at oversætte husregler til relevante sprog
- At Sølager udarbejder en lokal instruks om håndtering af medicin
- At Sølager i samarbejde med Region Hovedstaden (Den Sociale Virksomhed) overvejer, om adgangen til oplysninger i journalsystemet EKJ stemmer overens med lovgivningen om databeskyttelse

Jeg anmoder om, at Sølager underretter mig om den reviderede instruktion for mobiltelefon-scanner på de sikrede afdelinger og om de opdaterede overenskomster om undervisning.

Desuden anmoder jeg om, at Sølager underretter mig om resultatet af sin stillingtagen til, om Sølagers interne skoler overholder reglen om, at en lærer skal organisere og tilrettelægge undervisningen.

I forbindelse med tilsynsbesøget har Sølager oplyst mig om sin praksis om at undersøge besøgende og deres effekter, idet besøgende skal gå igennem en karmscanner, før de kan besøge de unge. Jeg har besluttet af egen drift at undersøge, om en sikret døgninstitution som Sølager har hjemmel til at un-

dersøge besøgende og deres effekter, jf. § 17, stk. 2, i lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013). Derfor har jeg i dag i særskilte breve bedt Region Hovedstaden (Den Sociale Virksomhed) og Børne- og Socialministeriet om at udtale sig om dette spørgsmål (mit sagsnr. 18/04311).

I telefonsamtalen den 14. marts 2019 bemærkede min medarbejder over for Sølager, at anbefalingen om at registrere og indberette undersøgelser af person og opholdsrum i overensstemmelse med voksenansvarsloven også angår undersøgelser af de anbragte unge ved hjælp af karmscanner, og at en undersøgelse ved hjælp af karmscanner skal registreres og indberettes, selv om Sølager intet finder ved undersøgelsen. Det følger af § 21, stk. 1, jf. § 16 i voksenansvarsloven.

Under tilsynsbesøget viste det sig, at den seneste tilsynsrapport med den interne skole i Skibby var fra den 19. september 2012. Frederikssund Kommune har efterfølgende været på tilsyn på skolen og sendte den 25. september 2018 Sølager en tilsynsrapport af 26. april 2018. Sølager har sendt mig en kopi af rapporten. Jeg har besluttet af egen drift at undersøge det tilsyn med Sølagers interne skole i Skibby, som Frederikssund Kommune har foretaget i forbindelse med tilsynsrapporten af 26. april 2018, jf. ombudsmandslovens § 17, stk. 2. Derfor har jeg i dag i et særskilt brev bedt Frederikssund Kommune om en udtalelse i sagen (mit sagsnr. 18/04319).

Jeg har ikke fået oplysninger, der giver mig grundlag for at foretage mig mere i forhold til Sølager eller de ansvarlige myndigheder.

Derfor afslutter jeg med dette brev min behandling af sagen om tilsynsbesøget på Sølager den 5. og 6. september 2017.

For god ordens skyld gør jeg opmærksom på, at oplysninger fra tilsynsbesøget er indgået i min temarapport 2017 om unge i sikrede døgninstitutioner, arrester og fængsler. Jeg sendte den 2. juli 2018 en kopi af rapporten til Sølager.

Jeg beklager meget min alt for lange sagsbehandlingstid. Sagsbehandlingstiden skyldes det store antal sager, der har været og fortsat er under behandling her i ombudsmandsinstitutionen.

Jeg beder Sølager om at gøre de unge på Sølager bekendt med indholdet af dette brev.

Sølager er velkommen til at ringe til min medarbejder Rikke Ipsen, hvis Sølager har spørgsmål til dette brev.

Jeg lægger en kopi af dette brev på min hjemmeside.

Hvad omfattede tilsynsbesøget?

Formålet med ombudsmandens besøg er at bidrage til at sikre, at personer, der opholder sig eller bor i institutioner, bliver behandlet værdigt, hensynsfuldt og i overensstemmelse med deres rettigheder.

Ombudsmanden havde som tema for sine tilsynsbesøg på børneområdet i 2017 valgt unge i sikrede døgninstitutioner, arrester og fængsler. Hovedparten af årets tilsynsbesøg i 2017 foregik derfor i institutioner, hvor temaet var relevant.

Som led i temaet fokuserede besøgsholdet især på

- isolation og fysisk magtanvendelse
- undervisning
- de unges relationer (rettigheder, ungesammensætningen, medinddragelse og personlig udvikling)

Desuden fokuserede besøgsholdet på relationerne mellem de ansatte og de unge og de unges indbyrdes, sundhedsmæssige forhold, magtanvendelse i øvrigt og andre indgreb og begrænsninger.

Der blev således ikke set på eller foretaget en vurdering af samtlige forhold.

Til belysning af temaet og de øvrige fokusområder sendte Sølager før tilsynsbesøget ombudsmanden en række oplysninger, herunder statistiske oplysninger og oplysninger om tilrettelæggelse af forhold af betydning for de unge. I forbindelse med tilsynsbesøget talte besøgsholdet med 10 unge, 9 ansatte, herunder 1 sygeplejerske, 3 lærere, 1 psykolog, og 7 pårørende. Desuden foretog besøgsholdet en rundgang i dele af institutionen.

Under og efter besøget gav Sølager besøgsholdet flere oplysninger til brug for min vurdering af forholdene. Bl.a. har jeg modtaget en kopi af Sølagers svar til en ung, der havde klaget over en ansat.

Tilsynsbesøgets grundlag

Folketingets Ombudsmand besøger regelmæssigt steder, hvor mennesker er eller kan blive berøvet deres frihed.

Tilsynsbesøget fandt sted dels som led i Folketingets Ombudsmands almindelige tilsynsvirksomhed efter § 18 i ombudsmandsloven, dels i henhold til den

valgfri protokol til FN-konventionen mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (jf. bekendtgørelse nr. 38 af 27. oktober 2009). Ombudsmandens arbejde i henhold til protokollen udføres i samarbejde med DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur og Institut for Menneskerettigheder.

Ombudsmandens Børnekontor skal være med til at sikre og overvåge implementeringen af børns rettigheder efter FN's Børnekonvention og skal påse, at rettigheder, der er fastsat i dansk lovgivning mv., overholdes. Børnekontoret har derfor bl.a. til opgave at foretage tilsynsbesøg på både offentlige institutioner, hvor børn opholder sig, og på private institutioner, som varetager opgaver umiddelbart i forhold til børn.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

Kopi sendt til:

Region Hovedstaden (Den Sociale Virksomhed)
Socialtilsyn Hovedstaden
Halsnæs Kommune
Frederikssund Kommune
DIGNITY - Dansk Institut Mod Tortur
Institut for Menneskerettigheder